

medeljs
26. 8. 1979

VJESNIK

nedjeljni

Njemačke DR. Ta malobrojna ekspedicija brojala je samo osam članova, ali jedan od njih — sekt Linden Palais, proizvođača VEB Weingrosskellerei iz Berlina — postao je šampion u kategoriji pjenušavih vina. U drugom slučaju radi se o muškatu iz 1973. godine, koji je u posljednji trenutak stigao iz daleke Australije. Uglednu međunarodnu komisiju, kojoj je ove godine predsjedao naš eminentni stručnjak dipl. inž. Ivan Sokolić, taj je muškat toliko impresionirao da mu je oprosteno što je iza njega kasnila potrebna dokumentacija. Pobjedi tog vina u kategoriji alkoholiziranih vina imamo i mi razloga da se radujemo. Njegov je proizvođač, naime, tvrtka J. Knežević i sin iz Convershama i ne treba biti domišljat da se pogodi da se iza nje kriju naše gore listovi.

A što se naših vina tiče šampionski štafetni tirs ove je godine ponijelo crno vlasotinačko vino desiré grom, ga je iz berbe 1977. proizvela zadruga »Vinarska« iz Vlasotinaca, koja je od novijeg vremena u sastavu Poljoprivrednog kombinata Beograd. Kažemo štafetni tirs zato što je prošle godine pjenušac club slovin »Jeruzalema« iz Ormoža bio šampion, pretprošle merlot Kmetijskog kombinata Vipava i bijeli burgundac ormoškog »Jeruzalema«, godinu prije toga na Drugoj svjetskoj izložbi vina opet spomenuti club slovin itd. što će nepobitno reći da se, ako hoćemo, možemo nositi s najboljim svjetskim vinima. Spomenuti desiré grom šampion je u kategoriji mirnih crnih vina.

Ove je godine proglašeno ukupno sedam šampiona. Ostala četiri su austrijsko vino Welschriesling berbe 1976, proizvođača St. Martinus iz Donnerkirchena (bijela mirna vina nearomatičnih sorti), francuski Gewurztraminer iz Alzasa, prošlogodišnje vino vinogradske zadruge iz Westhaltena (bijela mirna vina aromatičnih sorti), zatim mađarski tokajac aszu sa 5 putonjoša (u kategoriji tzv. žutih vina) i portugalsko biser-vino Casalinho 1978 — rosé, naravno, u kategoriji bisera.

Toliko o šampionima. Nas, dakako, najviše zanima kakvu nam orijentaciju ljubljanski sajam može pružiti u potrazi za našom, domaćom plemenitom kapljicom. Podrobniji promatrač, a vaš reporter dragi čitaoci, umišlja da on to jest, mogao je primijetiti da su jugoslavenski vinari ove godine uglavnom odustali od toga da na ocjenjivanje šalju stara, arhivska vina, koja doduše pobeću visoka odličja, ali do kojih kasnije najčešće ne možemo doći. Ovaj se put nije posezalo dalje u prošlost od 1975. godine, a iz tog su godišta samo ti vina.

Najpretežniji dio ih je iz prošlogodišnje berbe. To pruža nadu za uvjerenje da su to vina što ih pijemo ili ćemo ih piti. Dakle, izgleda, odustalo se od »šminke«, a takvu bi tendenciju trebalo pozdraviti.

Ocijenjeno je 285 uzoraka naših vina. Uz jednu titulu šampiona ona su polučila 49 velikih zlatnih medalja, 93 zlatne, 104 srebrne. To je računica koja je uzela u obzir samo medalje, ali se iz nje može zaključiti da međunarodna ocjenivačka komisija visoko cijeni naša vina.

Ako bismo tražili najuspješniju jugoslavensku vinariju, onda bi, nesumnjivo, glavni konkurenti za tu laskavu titulu bili titogradski agrokombinat »13. jul« s vrancima iz četiri zadnje berbe koji su redom osvojili velike zlatne medalje i Kmetijski kombinat Vipava s

● Dvadeset peti Međunarodni vinogradarsko-vinarski sajam u Ljubljani

Prostor nam ne dopušta da pobrojimo sva odlikovana vina, ali spomenimo, barem, još i one koji su dobili jednu veliku zlatnu medalju. To su Zemljoradnička zadružba Sikevo, Trgovačko poduzeće »Vino« iz Smartnog ob Paki, Badel-Vinoprodukt, »Rubin« Kruševac, »Vino-duhan-voće« Imotski, PK Čoka, »Moslavačko vinogorje« Voloder, »Vinakras« Sežana, »Vinakoper« Koper, Kmetijska zadruga Goriška Brda, PIK Đakovo, »Agrolaguna« Poreč i PIK Umag. Kako se kod velike zlatne medalje poduzeca »Vino« iz Smartnog zapravo radi o umaškoj borgonji, i ta bi se velika zlatna medalja mogla pripisati PIK-u Umag.

Po jednu veliku zlatnu medalju osvojili su i privatni vinogradari Marija i Ivan Borko iz Gornje Radgone za rajnski rizling, Mladen Lisjak iz Dornberka za barberu (i zlatnu za Merlot), Branko Mrmolja iz Černiča za sauvignon i inž. Franc Spacapan iz Kopra za refošk. Zajedno s one dvije velike zlatne medalje Andreja Rojca to je ta posebna priča. Jer, vaš reporter u zadnjih pet godina, koliko prati ljubljanski vinski sajam, može posvjedočiti da se nije dogodilo da neki naš privatni vinogradar osvoji veliku zlatnu medalju, a sada najednom osvajaju ih čak šest! Bilo je i zlatnih, npr. ona Stanka Čurina iz Koga za laški rizling, koje se vino probilo već i u zagrebački hotel »Intercontinental«. Ostali privatni vinogradari, inače uporni izlagači na sajmu, Milan Pažić iz Zeline, tandem Rizman-Kuhar iz Ljubljane, ali s vinogradom u Ljutomeru, ormoški goričana, te Otmar Sturm iz Metlike morali su se ovaj put zadovoljiti nižim priznanjima od zlatne medalje.

Zbog tog prodora privatnih vinogradara nisu baš svi sretni. On ponovno aktualizira raspravu o svrsishodnosti ocjenjivanja vina. Mr Damjan Bulum, direktor RO »Vino-voće-grožde« iz Čapljine, a u sastavu SOUR Hepok, kaže na primjer, da ocjenjivanje na sajmu vina u Ljubljani preferira male proizvođače, »one koji imaju maksuz vina«. I međunarodna komisija, iz godine u godinu, na bazi sjevernjačkog, njemačkog ukusa da preferira vina s ostatkom šećera, a na štetu južnih vina. Po njegovu bi mišljenju trebalo uzimati uzorke za ocjenjivanje iz trgovačke mreže i onda ocjenjivati vina.

Bulumovu stavu može se suprotstaviti stav što ga je reporter čuo od Leopolda Kresea dok je još bio direktor Gospodarskog razstavišća. On kaže da bi se mogli kontrolirati jugoslavenski proizvođači u tom smislu da moraju imati određenu tržišnu količinu vina koje šalju na ocjenjivanje. Ali, kako kontrolirati strane? I tako bi ta kontrola u krajnjoj liniji ispala na štetu naših proizvođača, pa se ni ne provodi.

Pa, sad, tkogod bio da bio u pravu, u jedno sam siguran: odsad s nestrpljenjem očekujemo idući, 26. međunarodni vinogradarsko-vinarski sajam u Ljubljani.

Srećko Ljubljanić